

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 297218

CORREO ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

BUENOS AIRES, 18 DE JUNIO (JUNIJA) DE 1949

No. 30

Vlada Republike Argentine visoko ceni pridnost jugoslovanske naselbine, ki je s svojo pozitivno sodelavnostjo doprinesla neprecenljivo po- moč za prospeh in napredek Argentine na vseh poljih udejstvovanja,

je rekel Nj. E. General Juan Perón v svoji poslanici

Diplomatski stiki med našo domovino in Republiko Argentino so bili obnovljeni ob priliki, ko se je leta 1946 mudil v Buenos Airesu general Ilić. Pravzaprav so torej obstajali, manjkalo pa je odobrenja kongresa, ki pa zaradi preobilnega dela do sedaj ni mogel potrditi tega načrta. Zato je ta zadeva prišla na dnevni red šele 18. maja t. l. Načrt je poslala Zvezna vlada, preučevala ga je pa posebna komisija, v kateri so bili glavni govorniki g. Beretta in g. Candioti.

Ker je debata v Poslanski zbornici odkrila nekoliko razumnih mož, ki vedo, in so to potrdili, da so naši dobri — naši pridni in pošteni naseljenci, — veliko pripomogli k napredku Argentine, smo poiskusili prinesi najvažnejše iz te debate, da bodo naši ljudje videli, da nismo pred vodilnimi osebami tako črni, kakor bi nas kdo hotel napraviti. Kakor pravi v svoji poslanici Nj. E. General J. D. Perón, tako tudi pozneje ponavlja govorilci mnogo pohvale našim starim naseljencem, naši domovini in njenim voditeljem ter hrabremu narodu, ki se je boril in se še bori za dosego svojih pravic v krogu svetovne demokracije.

Vsakemu Jugoslovanu se mora ob tej priliki radostno nasmejati srce, saj je to dokaz, da nas spoštujejo in cenijo. Naprošamo vse čitatelje, da pazljivo prečitajo sledeči članek ter ga dajo tudi vsem prijateljem in posebno argentincem čitati in naj ga ob vsaki priliki s tuji komentirajo.

Poslanica Zvezne vlade Poslanski zbornici se v celoti glasi:

Buenos Aires, octubre 4 de 1946.

Al Honorable Congreso de la Nación.

El poder Ejecutivo tiene el honor de someter a la consideración de vuestra honorabilidad, de acuerdo con los preceptos constitucionales, copia autenticada de las notas reversales que contienen los términos del establecimiento de relaciones diplomáticas, comerciales y consulares entre la República Argentina y la República Federativa Popular de Yugoslavia, documentos que suscriben su excelencia el señor ministro de Relaciones Exteriores y Culto, doctor Juan Atilio Bramuglia, que refrenda el presente mensaje, y su excelencia el señor ministro plenipotenciario en misión especial de la República Federativa Popular de Yugoslavia, general mayor Ljubo Ilić, debidamente autorizados.

Transcurridos los años dolorosos de la segunda gran guerra, que castigó cruelmente a la Europa Oriental, el pueblo yugoslavo, que supo defender con honor y heroísmo su integridad moral, ha vuelto a incorporarse a la convivencia internacional. Los países europeos y muchos americanos han reconocido al gobierno de la República Federativa Popular de Yugoslavia, surgiendo de comicios libres y que se identifica con los fines democráticos de gobernar los ideales comunes de paz y justicia de las naciones.

Las gestiones diplomáticas iniciadas por la misión especial representativa del gobierno yugoslavo, tendientes a establecer vínculos políticos y económicos

con nuestro país, fueron atendidas con agrado por el Poder Ejecutivo, que sabe interpretar los mandatos de la Constitución nacional, en cuyo artículo 27 dispone afianzar, en lo externo, las relaciones de paz y comercio. El Poder Ejecutivo no dejó de apreciar el aporte valioso que ha significado para nuestro país la colectividad yugoslava, cuya laboriosidad y cooperación positiva han contribuido en manera beneficiosa en todos los órdenes de las actividades del progreso constante de la Nación.

Al establecer relaciones diplomáticas, comerciales y consulares con el gobierno de la República Federativa Popular de Yugoslavia, el Poder Ejecutivo cumple con la tradicional política internacional argentina y se hace intérprete de los sentimientos del pueblo de la Nación, de señalada solidaridad con todos los pueblos democráticos del mundo.

Por lo expuesto, y animado por los firmes propósitos que se identifican con ideales de más estrecha solidaridad internacional, el Poder Ejecutivo espera que vuestra honorabilidad lo honrará al prestar la aprobación correspondiente al establecimiento de relaciones diplomáticas, comerciales y consulares con la República Federativa Popular de Yugoslavia, en la forma del proyecto de ley que se acompaña.

Dios guarde a vuestra honorabilidad.

JUAN PERÓN

Juan Atilio Bramuglia

Po prečitanem vladnjem sporočilu Kongresu se je prešlo na razpravljjanje. Prinašam glavne izvlečke iz načelne diskusijske.

Sr. Presidente (Dri). — En consideración en general.

Tiene la palabra el señor diputado por la Capital.

Sr. Beretta. — El Estado de Yugoslavia, como saben los señores diputados, surgió después de la guerra de 1914-1918.

En 1941 el territorio del reino de Yugoslavia fue invadido por las fuerzas alemanas. Se creó entonces un gobierno de liberación que actuó simultáneamente en Londres y en el mismo territorio de Yugoslavia.

En 1945 se llegó a un acuerdo entre ambos grupos dirigentes, en la ciudad de Belgrado, y se resolvió llamar a elecciones en todo el territorio yugoslavo. Esas elecciones dieron lugar a la realización de una asamblea general constituyente. Como resultado de ella se creó la República Federativa Popular de Yugoslavia, con la cual vamos a establecer relaciones diplomáticas, comerciales y consulares.

De acuerdo a la enunciación del artículo 2º de la Constitución de la República Federativa Popular de Yugoslavia, integran a ésta las repúblicas populares de Serbia, Croacia, Eslovenia, Bosnia y Herzegovina, Macedonia y Montenegro.

Se trata de una nación que ha sabido defender con dignidad la independencia de su suelo y su patrimonio moral.

Al recibir con agrado las gestiones iniciadas por el gobierno de Yugoslavia por intermedio de su enviado plenipotenciario, el general mayor Ljubo Ilić, el gobierno argentino ha dado cumplimiento al precepto categórico del artículo 19 de la Constitución Nacional, que dispone que el gobierno federal está obligado a afianzar sus relaciones de paz y comercio con las potencias extranjeras.

Y al par que ha aplicado con fidelidad el precepto constitucional, el Poder Ejecutivo ha interpretado fielmente el sentimiento del pueblo argentino, que ha sido siempre de solidaridad con todos los pueblos democráticos del mundo.

El establecimiento de las relaciones diplomáticas, comerciales y consulares con la República Federativa Popular de Yugoslavia, además de responder a la tradicional política internacional argentina, implica un reconocimiento hacia

los hijos de ese país radicados en la Argentina que se hallan resueltos a respetar las leyes de nuestra patria y a trabajar por su grandeza. (Muy bien! Muy bien!).

Sr. Presidente (Dri). — Tiene la palabra el señor diputado por la Capital.

Sr. Candioti. — Señor presidente: No sin cierta emoción voy a hacer uso de la palabra, porque he tenido el honor de representar a la República en Yugoslavia, en el momento en que comenzaba a ser Yugoslavia, la que hasta entonces constituía el reino de Serbia, Croacia y Eslovenia.

El pueblo de Yugoslavia está unido al nuestro desde hace muchísimo tiempo. En nuestras ciudades patagónicas y en nuestros puertos australes y del litoral es frecuente ver a rudos trabajadores, tostados por el sol de nuestros ríos y mares, hombres altos, arrogantes, porfiados en el esfuerzo; son ellos los honrados hombres venidos de las pétreas costas dálmatas, de las llanuras serbias y de las campañas de Eslovenia; son ellos los eslavos del Sur, que fundaron en nuestra patria familias dignísimas, que han dado hijos preclaros a la República; un hombre de trabajo, Miljanovich, de origen dálmata, hizo su fortuna a fuerza de voluntad. Un hombre de ciencia como lo fué el inventor del sistema daetiloséptico, Vučetić, dió al nombre argentino prestigio internacional.

Larga y azarosa es la historia de Yugoslavia. Sufrió el dolor de las dominaciones extranjeras y tuvo la dicha de victorias y de libertades. La antigua Iliria fué ocupada por las primitivas tribus eslavas del Sur, y allí fueron evangelizadas. El apóstol Cirilo cristianizó a estos eslavos venidos del Asia e inventó el alfabeto que hoy es universal en las razas eslavas, el alfabeto cirílico, compuesto del alfabeto griego y del latín, con el cual se tradujo la Biblia para evangelizar a esos pueblos paganos procedentes del Extremo Oriente. La Iglesia fué, para los pueblos yugoslavos, civilizadora, y también baluarte de la nacionalidad.

Cuando Bizancio triunfaba, los pueblos eslavos del Sur superaron alláse a aquel imperio para combatir al islamismo; pero cuando Mahomed II, en 1453, ocupó Constantinopla, arrasó con la independencia de las naciones eslavas balcánicas, llegando hasta el Adriá-

PO SVETU

ARGENTINA

in Anglija sta sklenili novo trgovsko pogodbo, katera predstavlja izmenjavo dobrin v znesku 3.600 milijonov pesov. Argentina bo v glavnem izvažala meso in mesne izdelke ter razna olja in njih surovine. Tudi razne žitarice in drugo blago, bo prišlo v poštov, če bi tako zahtevala plačilna bilanca.

Anglija bo pa Argentini pripeljala v zameno 5.700.000 tekočega goriva kot petroleja, nafte, itd. ter 1.500.000 premoga, katerega sedaj tukaj prav posebno primanjkuje. Tudi razne stroje, poljedelsko orodje, avtomobile, železniški material, tkanine, železnično, whisky in podobno bodo poslali Angleži. Od te pogodbobe upajo izvozniki in uvozniki na prav lepe zaslužke, dočim bodo delavei zaposleni v hladilnicah, vsaj za pet let toliko časa namreč trajala pogoda gotovi svojega služka, kateri je v zadnjem času zato jako primanjkovati, ker ni bilo izvoza.

JAPONSKA

je tudi sklenila trgovsko pogodbo z Argentino, katera ima namen zopet razviti nekdanjo trgovino med temi dve državama, katera je bila svoječasno zelo velike vrednosti za Argentino.

ANGLIJA

bo postala prva "zadružna država", je izjavil laburistični prvak — ki je angleški lord — Morrison in ki predseduje parlamentarnemu odboru za planiranje gospodarstva. Ta nov program — je izjavil — bo pomagal, da bo Anglija prva za doseglo socializma, kateri išče le mir med vsemi narodi. Dnevi, ko je kapitalizem delal, kar se mu je zdelo, so že minuli, in kar še nismo odvzeli mogotem, bomo to v kratkem podržavili, da bo boljše služilo svojemu namenu: celi Angliji. Privatno premoženje in trgovanje bo dovoljeno le v toliko, v kolikor bo služilo tem namenom. (Ta se nam zdi prav "atomika". O. U.)

ITALIJA

je letos praznovala prvi maj v znamenju velike nezadovoljnosti. Na eni strani so bile delavske množice, ki venomer zahtevajo izboljšanje obupnega položaja in izražajo svojo nezadovoljnost v številnih stavkah, katere so največkrat zatrte s krvjo. Na drugi strani pa policijska vlada z raznimi pomočniki, kateri smatrajo na vseh koncih in krajih paziti, da drže nazaj brezposelne, kateri, kljub Marshalovemu planu, naraščajo in jenjih število v mesecu maju prešlo čez dva milijona. Italijansko ljudstvo, katero pozna amerikanee, ni nikoli verjelo v njihovo pomoč, a sedaj ko je zadeva vsakemu slepu otipljiva, ni več dvoma, kam je pes taco molil. Za vse take usluge, bo prav gotovo prej ali slaj dobro plačal, ker narodi se ne dajo večno varati in odirajo oči.

RUSIJA

je prejela od Italije 22 manjših ladjev, kot vojno odškodnino. Med njimi je največ vlačilev, nekaj cistern in nekaj torpedov.

ZDRAŽENE DRŽAVE AMERIKE

so po polomu kitajske nacionalistične armade popolnoma obrnile svojo osvojevalno politiko. Na Kitajskem je prošlo milijone dolarjev, posojenih Čang-kaj-šeku. Nova ljudska vlada pa noče nobenega dolga od prej priznati. Zato si ameriški kapitalisti prizadevajo vložiti svoj kapital na kako drugo varno mesto. Marshalov plan je popolnoma odpovedal, ker, čeprav so se nekateri narodi prej zanj navduševali, vidijo sedaj, da so bile vse samo prazne besede. Sedaj si prizadevajo ti mogote, da je vsak dan polno časopisje z blago-

dejimi posojili, katere bi blagohotno dovolili ameriški kapitalisti vsem tistim, ki bi jih zanje prosili, posebno pa "zaostalim narodom". Vse vrste gospodarstva se izmišljajo, da bi vsaj koga pridobili. Od rudarstva, železnične, pa vse do kmetijstva in povrtnine jim pride v poštov in pravijo, da imajo že pripravljene tovrstne inženirje, kateri bodo obenem s posojilom prišli v delo. In prav to je, česar se vsi bojijo, zato je veliko upanja, da bodo inženirji ostali skupaj s posojilom doma in si bodo narodi, po vzgledu demokratičnih ljudstev, sami kovali usodo, ne pa prodajali svoje narodno bogastvo in svobodo iskorščevalem ubogih ljudi.

BOLIVIJA

je zadnje dni doživel veliko strahu, ki je odjeknil po vsem svetu, posebno pa po sosednih južnoameriških državah. Nevzdržno in prav suženjsko postopanje z delavstvom v rudnikih premoga, svinec in dr., katerim načelu so severnoameriški kapitalisti, je le te prisilili, da so zahtevali izboljšanje siromašnih plač. Pogajanja so potekala kakor megl brez veta, vendar so po dolgotrajnih mesecih prišla tako daleč, da se je reklo delavskim voditeljem, naj pridejo v ravnateljstvo podpisati tozadljivo pogodbo. Ko so pa tja prišli, jih je policija arretirala. Ko je to novico zvedelo delavstvo, je takoj stopilo v stavko in ker so se ameriški inženirji in višje uradništvo temu uprlo, so dobili zaslужeno kazeno. Mrtvih je bilo pet inženirjev in nad stopetdeset delavev, in to pri prvem spopadu. Za nadaljnje žrtve se ni zvedelo, ker je takoj stopila cenzura v ospredje. Izgledalo je od kraja, da bo vse bolivijsko ljudstvo stopilo na plan in iskal svoje pravice s tem, da požene imperialistične pijavke iz svoje zemlje. To se na žalost ni zgodilo, ker so kremlji pijavki globoko zasekani in se trdno držijo. Sedaj se zdi vse potolaženo. Ministrstvo dela je na mesto gospodarjev rudnikov podpisalo z delavstvom pogodbo, glasom katere se plače nekoliko zvišajo in se delavstvu obljuhlja, da ne bo radi svojega postopanja preganjan. Danes so dobili skromno skorjico, katera jim bo jutri zopet odvzeta, kakor je to v navadi tam, kjer vladajo izkorščevaleci.

PRAGA

Organizatorji prvomajskih proslav so izrabili to proslavo za žalitev Jugoslavije. Razbijajoč enotnost socialistične fronte so organizatorji dovolili skupini jugoslovanskih izdajalev, ki živijo v Pragi, da so se udeležili povorki in priredili demonstracije proti Jugoslaviji in njenim voditeljem. Jugoslovanski poslanik v Pragi in vojaški atache sta zapustila uradno tribuno v znak protesta proti temu izzivanju.

BOLGARSKA

Bivši prvi podminister Trajčev Kostov je bil sedaj tudi izključen iz CK KPB. Kostov je bil pred časom upoštevan kot med najboljše komunistične voditelje Bolgarije in je padel aprila meseca v nemilost radi skrajno nacionalističnih postopanj.

ALBANIJA

Višje sodišče v Tirani je obsodilo na smrt bivšega prvega podministra generala Koči Koxe in smrtna obsodba je bila te dni že izvršena. Obtožen je bil zarotništva in sodelovanja z jugoslovanskim vlado.

ITALIJA

Ponovno stavkajo poljedelski delaveci in zahtevajo povračanje plač. Ako takoj ne pride do sporazuma, bo po izjavah tajnika Glavne delavske zveze izgubljena vsa letosnja žetev.

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402

U. T. 59-4104

KROJACNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

Buenos Aires

ATENCION

SEÑORES COMERCIANTES — INDUSTRIALES — CONTRATISTAS

Evítense inconvenientes e intranquilidades!

El momento actual EXIGE a Vds. tener vuestras operaciones CONTABILIZADAS a fin de evitarles incertidumbre ante la presencia de INSPECTORES DEL ESTADO y la posterior aplicación de MULTAS difíciles de apelar por falta de LIBROS COMERCIALES.

Nuestra antigua experiencia puesta al servicio de Vds. regularizará ampliamente vuestra situación ante REDITOS JUBILACIONES, AGIO, ACTIVIDADES LUCRATIVAS, IMPUESTO AL APRENDIZAJE, ETC.

CONSULTENOS!

Director FELIX JAMSECH Contador

Thames 2220 Dto 2

Capital Federal

Iz Jugoslavije

Vmešavanje Sov. Rusije v notranje zadeve Jugoslavije

Jugoslavija je javno potrdila ter obdolžila Rusijo, da se vmešava v notranje zadeve Jugoslavije ter da z druge strani daje zaščito majhni skupini izdajalcev, ki poizkušajo, da bi s silo zrušili obstoječo vlado. Ta obdolžitev je iznešena v obliki note, izročene Sov. Ambasadi v Beogradu in za vsebino te note se je zvedelo šele potem, ko so Rusi isto zavrnili.

Rusija smatra omenjene obtožbe, iznešene v noti, kot proste klevete ter izjavila, da bo Sov. Rusija še v naprej nudila zatočišče "jugoslovanskim revolucionarjem", ki so proti maršalu Titu.

V jugoslovanski noti je izraženo, da stališče Rusije je nasprotno principom nevmešavanja v notranje zadeve drugih suverenih držav; ti principi se morajo uvaževati in spoštovati, predvsem v odnosih med socialističnimi državami".

Nadalje omenja, da je podpora Sov. Rusije "jugoslovanskim izdajalcem"

JUGOSLAVIJA APELIRA, DA SE BRANI NJENO STALISCE NAPRAM KOMINFORMU

Beograd. — Večina listov prinaša v svojih stolpeh klic, naslovljen na komuniste vsega sveta in vsem naprednjim narodom sveta, da bi branili stališče Jugoslavije proti napadom Kominforma.

Članek komentira, da je sovjetska nota sestavljena v energičnem duhu, kjer se zavrača jugoslovanske obdolžitve zaradi zaslombe, ki jo nudi Sov. Rusija jugoslovanskim nasprotnikom marsala Tita.

V članku se povdarda, da je sovjetska nota "gola propaganda brez nikakršnega diplomatičnega tona", ki ima namen oplašiti jugoslovanski narod in ga napraviti omahljivega.

"V resnici pa je država danes mnogo močnejša v političnem, gospodarskem in moralnem vidiku kot poprej, tako da je omenjena nota samo mrtva črka."

IZJAVA ALBANSKIH DEZERTERJEV

Dva albanska dezterterja sta izjavila novinarjem, da v Albaniji ljudstvo trpi lakoto in da vlada prava gospodarska zmeda, ker se je Albania priključila bojkotu, ki ga je napovedal Kominform Jugoslaviji. Vlada je organizirala sestanek z novinarji kot odgovor na albansko protestno noto, v kateri se navaja, da sta dva albanska vojaka zajeta na silo.

Omenjena Albanca sta izjavila, da sta prostovoljno prekoračila mejo z namenom, da si poiščeta delo in da tako pomagata jugoslovanskemu narodu v izgradnji socializma. Povedala sta, da

v protislovju s proglašenimi principi sovjetske politike, proglašene po Gromiku na sedanjem rednem seji OZN. Ne da bi omenjali Gromika, se nota nanaša na izjave "šefa sovjetske delegacije" v smislu, "da nobena država nima pravice posegati v notranje zadeve drugih, izkorisčajoč v ta namen mednarodne skupine za rušenje druge."

V isti noti se omenja: "Dovoljuje se izdajalem ene prijateljske in socialistične države, da se družijo in organizirajo v Moskvi, da se jim daje zaslomba in pomoč v njihovi delavnosti proti Federativni Ljudski Republike Jugoslaviji, stremec za tem, da se s silo uniči socialistični družbeni red v Jugoslaviji. Vlada Sov. Rusije dokazuje s svojimi dejanji, da nima prijateljskih odnosov napram Jugoslaviji."

Dodata, da dejanja sovjetske vlade so spremenila v "mrtvo listje" po vojni podpisano pogodbo priateljstva in vzajemne pomoči, podpisano v aprilu 1945.

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA, DA ŠTIRJE MADŽARSKI DIPLOMATI ZAPUSTIJO NJEN TERITORIJ

Jugoslovanska vlada je uradno zahtevala, da štirje madžarski diplomiati zapustijo v roku 48 ur njen teritorij, naslanjajoč svojo zahtevo na dejstvo, "da so organizirali špijonski center".

V komunikeju se izraža, da je ta ukrep posledica odkritij tekom procesa, ki se vodi proti 6 madžarskim obtožencem v Novem Sadu, ki so bili obsojeni na več let ječe. Ravno tako je to tudi represalija proti Madžarski, ki je izključila tri jugoslovanske diplome.

Tozadevna nota je bila predana Madžarskemu poslaništvu v Beogradu, v kateri se zahteva takojšen odpoklic Istvana Karpati, ki je tekom procesa v Novem Sadu bil večkrat imenovan, kakor tudi treh uslužbencev poslansstva.

se je položaj v njihovi domovini po objavi resolucije Kominforma proti maršalu Titu zelo poslabšal, iz vzroka, ker ne prihaja več nobena pomoč iz Jugoslavije. Zagotovila sta, da vse prodajalne živeža so prazne, da ni petroleja in ne plina ter da Rusija ne izpolnjuje svojih obljub, da bi nadomestila Jugoslavijo kot glavno založnico Albanije.

Izjavila sta tudi, da ruski častniki opazujejo vežbanje albanske vojske, toda, kar so tudi imeli priliko opaziti, ni ruskih častnikov, ki bi bili dodeljeni albanskim edinicam.

Delo, uspehi in življenje rudarjev v F.L.R.J.

Socialistično tekmovanje, ki je kot metoda dela zajelo veliko število rudarskih kolektivov, je mnogo pripomoglo k naglemu porastu rudarstva. Produktivnost dela je neprestano rastla. V tekmovanju za izpolnitve načrtov so rudarji uvajali nove, popolnejše metode dela v rudnikih, uporabljali mehanizacijo dela in tako uspešno izkoristili bogastva rudnikov.

gim delavcem. V tretjem tromesečju 1948. leta je delalo v rudarstvu že 1.880 brigad s 26.800 brigadirji.

Velik delež za napredok rudarstva v Jugoslaviji so doprinesli udarniki, racionalizatorji in novatorji, ti najpomembnejši graditelji socializma. Njihovo število od leta do leta raste. Medtem ko so proglašili v letu 1946 1.971 udarnikov, je bilo že naslednje leto proglašenih 6.681 rudarjev za udarnike, a v letu 1948 jih je dobilo ta častni naslov že kar 8.935, ker so presegli delovno normo za 30 odstotkov.

V letu 1946 ni bilo med rudarji nobenega racionalizatorja, prvo leto petletke pa jih je dalo že 70. Naslednje leto se je njihovo število dvignilo na

120. Vrednost njihovega načina dela znaša okoli 25 milijonov dinarjev. Racionalizatorji in novatorji so bili za svoje uspehe nagrajeni s skupno 1 milijonom in pol dinarjev.

Z dviganjem produktivnosti v rudarstvu raste tudi življenjski standard rudarjev. V letu 1947 je znašala njihova povprečna plača 3.670 dinarjev. V naslednjem letu pa je že narasla na 4.520 dinarjev. Poleg tega dobivajo delavci v rudnikih visoke dodatke v hrani. Rudarski kolektivi pa imajo tudi svoja lastna gospodarstva, kjer redi vino, goje zelenjavo, krompir itd.

Zvezna vlada je vložila v investicije rudnikov visoke postavke, med drugimi tudi 2.200.000 dinarjev za rudarska naselja.

Počitniški domovi in delavci

V lanskem letu je obiskalo preko 1 milijon gostov jugoslovanska letovišča, med njimi največ delavcev in nameščencev, ki so uživali velike ugodnosti v kopališčih in zdraviliščih.

Za letošnjo sezono pa je pripravljenih toliko hotelov, domov in zdravilišč, da bodo sprejeli lahko preko 2 milijona letoviščarjev. Prav tako bodo tudi letos imeli prednosti sindikalisti, člani zadrug in pripadniki Jugoslovanske armade. Letos so uvedene tudi cene, ki bodo omogočile, da bodo lahko odšli na letni dopust tudi nekvalificirani delavci, saj bo znašala dnevna oskrbovalnina v hotelu, na morju ali v planinah s popusti 75 dinarjev dnevno, kar je manj od dnevne nestrokovnega delavca.

V vseh hotelih in domovih so uvedene dvojne cene. Sindikalisti, zadržniki in pripadniki Jugoslovanske armade imajo pravico do nižjih cen, med tem ko morajo vsi ostali plačevati višje cene. Hoteli so razdeljeni na štiri kategorije in znašajo dnevne cene od 100 do 350 dinarjev dnevno. Hrana je v vseh hotelih približno enaka, razlika je le zaradi krajevnih prilik in časa,

v katerem posameznik izkoristi svoj letni dopust.

Poleg pravice na nižje cene imajo člani sindikatov, zadrug in vojske še pravico do 25 odst. popusta od osnovne cene, ki jo morajo plačati. Posebne ugodnosti imajo otroci, ki plačajo 70 odst. celotne cene, otroci članov sindikatov in članov zadrug ali Jugoslovanske armade pa imajo poleg tega še 25 odst. popusta od celotne cene. Popusti, ki jih uživajo delavci, veljajo tudi za člane njihovih družin, prav tako imajo olajšanja na železnicah in to 75 odst., a na drugih prevoznih sredstvih 50 odstotkov.

V posebno kategorijo spadajo delavski počitniški domovi, ki so nameščeni v najlepših hotelih na morju ali v planinah. Lansko leto je uživalo svoj letni dopust v teh domovih 35.000 delavcev-udarnikov, novatorjev, racionalizatorjev. Večini teh odlikovanih delavcev plača stroške sindikat kot nagrado za njihovo uspešno delo.

Za čim bolj ugodno potovanje v letošnica in nazaj je dala železniška uprava delavcem na razpolago udobne železniške vagone.

Štiri smrtne obsodbe so se izvrstile v Osjeku. Ljudsko sodišče je te 4 osebe obsodilo na smrt, ker so bili organizatorji zarote proti sedanjem vladni, kakor tudi hoteli zastrupili na tisoče prasčev, ki se redijo pod državnim nadzorstvom.

Ljudska mladina Hrvatske je imela svoj kongres v Zagrebu, ki je ugotovil, da je hrvatska mladina prispevala v prvih dveh letih petletke 7 milijonov 450.000 delovnih ur.

30 dni so imeli oglarji na Nanosu tečaj. Pridobili so si mnogo znanja, skukhali pa so tudi 8 ton in pol prvo-vrstnega oglja.

Bombaž je najvažnejša industrijska rastlina, ki jo goje v Hercegovini. Se-tev bombaža se je pričela 20. aprila in se je končala 5. maja, Sama Hercegovina bo pridelala letos toliko bombaža, kakor ga je pred vojno vsa Jugoslavija.

Nosečim ženam je zakon priznal nove ugodnosti, t. j. pravico do 90 dnevnega dopusta, pravico do plače za redni delovni čas z vsemi dodatki. Novi so tudi predpisi, ki ji omogočajo prekinitev dela za časa dojenja. Poleg porodniškega dopusta ima mati pravico do rednega letnega odmora.

2.000 graditeljev je na istrski progli Lupoglavlji-Stalije, ki bo vezala bazen črnega premoga v Raši z železniškim omrežjem. Ta mesec dela na tem sektorju 6.000 delavcev, ki so začeli z gradnjo velikega mostu v treh nadstropjih. Najnižji del mostu je namejen vodovodu, srednji bo služil kot cestni most, na vrhnjem mostu pa bo speljana železница.

SLOVENSKI GLAS

LEANDRRO L. ALEM 14 — T. E. 34 - 1322

HORARIO de 10—12 horas

Director: LADISLAO ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

Z A S T O P N I K I :

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larrañaga 2235.
 Za Sacavero in okolico: Viktor Meljček: Ramallo 4962.
 Za Mar del Plata: David Grilli, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Núm. (stev.) 30 — 18. junija 1949

No. 30

DA NE BI OSTALO LE PRI LEPIH BESEDAH...

Na prvi strani današnje številke prinašamo nekaj besedi, ki so bile izrečene v najvišjih krogih argentinskega političnega življenja — besede, ki nas navdajajo z neizmernim upanjem, ako ne bo vse ostalo samo krpa papirja. Od besed do dejania je namreč kos poti, ki pa ne vodi vedno k cilju, katerega so besede začrtale. Ker imamo torej veliko izkušenj, se bomo nekoliko pomudili s to, za nas tako važno novostjo.

Ratificiranje diplomatskih stikov je, kakor je omenjeno v izvlečku iz debate v Parlamentu, že stara zadeva, in je bilo torej dovolj časa, da se ista temeljito prouči. Prončila sta jo torej z vso natančnostjo predsednik Republike in njegov zunanjji minister, ki sta tudi poslala načrt Parlamentu. Tako načrt kakor tudi pozneje govor raznih poslancev povzdigujejo čast, delavnost in poštenost ter velik del, ki so ga naši stari naseljenici doprinesli k blagostanju in napredku Argentine. Vzeti moramo v obzir tudi to, da ni bilo povedano vse, ker take osebe, ki se podelajo z velikanskimi in odgovornimi deli, ne izrečejo nikdar vsega, ker vedo, da si potem poslušalec oziroma čitatelj naredi svojo sodbo. Na vsak način pa je za nas neprecenljive važnosti, da so te besede padle ravno v času, ko smo od druge strani dobili takorekoč — nož v srcu — s prepovedjo nadaljevanja gospodarskega kulturnega in medsebojno-podpornega delovanja naših društev. Škoda je tudi v tem, da niso bile te besede ponatisnjene v argentinskih dnevnikih. Zato pa moramo vsi stremeti za tem, da jih mi sami čim bolj razširimo. Ljudje, ki so navajeni čitati samo dnevno časopisje, so si o nas in naši stari naseljenici ustvarili zelo napačno mnenje. Nekateri časopisi, ki so v službi naših sovražnikov, med katere moramo šteti tudi enega, ki piše v našem materinem jeziku, so si na vse načine prizadevali, da nas prikažejo kot motilce javne varnosti itd. Nepristransko časopisje pa je povedalo odkrito svoje mnenje in povedalo tudi med drugim, da so v Severni Ameriki že prej začeli goniti slovanskemu življu, kar je potem tudi prav gotov vplivalo na druge države. Ker so torej vse te in še mnoge druge okoliščine pripomogle k temu, da smo prišli v to neprijetno situacijo, nam pa na drugi strani daje povod za upanje dejstvo, da je bil načrt za diplomatske stike napravljen pred sklepom, da se bodo naša društva zaprla. To je torej prišlo nepričakovano in mogoče tudi v zvezi s takimi stvarmi, ki nam ne bodo nikdar odkrite. Vsaka taka stvar pa se mora natančno preiskati in zato moramo nekoliko potreti, dokler se vse ne prerešeta. Prepričani smo, da nam ne bodo mogli dokazati nobene krvide, če bodo vestno in pošteno delali. Edina naša krivda je v tem, da smo vedno bili toliko navezani na našo domovino, da smo prinesli s seboj tisto pohlevnost in poslušnost, ki so jo nas učile naše matere, ki pa ni vedno na mestu. Ljudje, ki se razkričijo in povzdigujejo svoje vrline, največkrat dobe odmev v teh krajih, dočim smo mi vedno, sicer ponosno, a ne kričavo, delali in razvijali naše delovanje v zvezi z našo pohlevnostjo. Vsak zakon ali običaj naroda, med katerim živimo, nam je svet in ga izpolnjujemo, kakor se to izobraženemu človeku spodobi. Vedno smo bili hvaležni Argentini za njeno gostoljubnost, saj nas je bila večina, ki smo morali pobegniti iz naše Primorske, kjer je vladal divji fašizem. V Jugoslavijo nismo smeli, ker so tam gospodarili Mussolinijevi podrepni. Tega se torej vedno in dobro zavedamo, da smo tu dobili zavetje, za kar je bila vedno naša želja, koristiti čim več tej naši novi domovini. Prenogni naši tečaji, ki so se vrstili v naših društvenih in izven njih, kjer se je naše ljudi poučevalo kasteljančino in zgodovino Argentine, dovolj pričajo, kaj se je v naših društvenih delalo.

Nekaterim pa, ki so prišli za nami iz domovine, ki je krvavila in katere smo se mi ob vsaki priliki spominjali in ji po svojih skromnih močeh pomagali, da bi tudi njej zasijala zlata svoboda, ni bilo naše delovanje po godu. Zato so napeli vse sile, da bi nas razbili in zavladali na naših razvalinah — s terorizmom, bajkami in strahovanjem. Zaradi tega jim moramo odkrito povedati, da nas pred argentinskimi oblastmi ni prav nič strah, ker vemo, da bodo prej ali slej spoznale našo nedolžnost, kakor so jo spoznali največji ljudje, ki so imeli priliko spoznati našo poštenost in življestvo. Trdi v bodoče bomo vedno branili naš ponos in naše pridobitve, ker smo jih skupaj spravili sami navadni delavci, brez večjih izobražencev, in ki so zato tem večje vrednosti. Vse pisanje proti nam, ki je podobno izdajalskim poročilom kakega vohuna, nas ne bo odvrnilo od naših načrtov, ki so jasni in neovrgljivi: LJUBITI NAŠO DOMOVINO IN SPOŠTOVATI ARGENTINO IN NJENO LJUDSTVO, S KATERIM TVORIMO — ZARADI NAŠIH ODNOŠAJEV — ENOTO.

To smo potrdili z našim obnašanjem dolga desetletja, z našim delom, ki ga vsi dobromerni Argentinci in tujiči cenijo. To so potrdili višji policijski načelniki glavnih mest Argentine — kar nam je v veliko čast — ter so to sedaj potrdili vodje argentinskega naroda iz najvišjih krovov. Ako ne moremo vsega v tem članku povedati kakor mislimo, ker kot rečeno,

Novice iz naselbine

“EL LIBRO”

Prédi kratkim se je v Buenos Airesu ustanovilo novo društvo "El Libro" Asociación Cultural Argentina de Corredores del Libro, Empleados de Librerías y de Editores, ki si je na ustavnem občenem zboru izvolilo odbor, kateremu predseduje naš prijatelj in vsem poznani, neutrušen delavec na vseh poljih izseljeniškega življenja, starina MATE BOJANIĆ. Mi pa sem rojaku, kateremu je tekla zibelka tam daleč ob širinem Jadranu, iz vsega sreca čestitamo ter mu želimo, da bi bilo njegovo delo v čisto argentinskom društvu tako uspešno, kakor je bilo v naši naselbini, katere upamo, da ne bo zapustil.

Uredništvo in uprava

LEOPOLDA MUČIČ por. BIZJAK se je moral zateči v bolnišnico Pirovano, kjer so ji napravili mašo notranjo operacijo, ki je prav dobro uspela. Upamo, da se bo v kratkem vrnila zdrava med svoje v Floridi, kar ji iz sreca želimo.

ANTON SULIĆ se je po dveh letih bivanja v Jugoslaviji spet vrnil v d'ružino med nas. Povedal je, kako je hodil po naši krasni domovini, kateri pravi, da n' enake na svetu. Bil je na Bledu, v Ljubljani, v Zagrebu, Beogradu in drugod. Posvod je bil tako lepo in ljubezni sprejet. Ima veliko krasnih spominov. Pravi, da je na kmetih že skoraj normalno življenje, a v mestih, da še marsikaj primanjkuje, kar pa ljudje z junaštvom prenašajo, ker vedo, da bodo prišli boljši časi. Prinesel je veliko pozdravov, posebno od tistih, ki so bili tukaj, a še posebej od Radota Ličen, kateri pošilja pozdrave rihemberčanom in vsem ostalim prijateljem, na katere se vedno spominja. Pevce, njege, naiboljše prijatelje, pa še posebno pozdravlja.

ARGENTINSKE VESTI

POŽAR V TOVARNI

V soboto 4. t. m. je izbruhnil požar v eni največjih tekstilnih tovarn: Manufactura Algodonera Argentina. Požar so ognjegasei z velikim naporom nadvladali komaj po osmih dnevih po izbruhu in že danes pazijo, da bi ogenj ne oživel. Že prvi dan je vsled velike vročine klonila struktura in se je porušil sedemnadstropni del tovarne. Pod ruševinami so našli nepričakovano smrt trije hrabri ognjegasci in sicer komesar V. Pérez ter H. Arellano in A. Padilla. Po velikem naporu dela, kjer so sodelovali razne skupine z modernimi stroji, so našli 16. t. m. truplo komisarja, medtem ko trupla ostalih dveh sta še pod ruševinami.

Požar, kakor se ceni, je napravil okrog 50 milijonov pesosov škode in zavarovalnika je znašala pri raznih zavodih okrog 90 milijonov pesosov.

V tovarni je bilo zaposlenih skoraj 6 tisoč delavcev in delavk, ki so vsled nesreče ostali na cesti.

OMEJITEV ELEKTRIČNEGA TOKA

Pred desetimi dnevi je stopil v veljavno odlok vlade, s katerim je omejena uporaba električnega toka.

ne pripadamo tistim srečenjem, ki vse znajo, upamo, da nas bodo tisti, ki jim te besede gredo, razumeli. Vsako srāmotno vohunstvo in ovadušto proti starim naseljencem ali preiskave v naših vrstah lahko opustijo, ker je dovoli dokazov za to, da je naša naselbina delavna pohlevna ter bolj tiha kot kričava, ter da ne more nikomur škoditi, ampak s svojo prirojeno dobrosrčnostjo edino koristiti; to pa še posebno v Argentini, ki tako nujno potrebuje delavnih rok in mirnih ljudi.

PREPRICANI SMO, DA BESEDE, IZREČENE V POSLANSKI ZBORNICI, NE BODO OSTALE LE NA PAPIRJU, TER DA POROČILA NAŠIH IZDAJALCEV IN VOHUNOV NE BODO IMELA PRAVEGA ODMEVA. ZADEVA JE V ROKAH ARGENTINSKEGA NARODA, KI ZNA LOCITI RESNICO OD LAŽI, IN UPAMO, DA BO ON TUDI SEDAJ NAŠEL PRAVO POT. MI MU BOMO PA POMAGALI IN STALI VEDNO OB STRANI.

Povrnili se je v domovino rojak Gregorij Anton, doma iz Prvačine na Primorskem. Odpotoval je 14. t. m. s parnikom Portugal.

POGOVOR Z NAŠIMI ČITATELJI

Oni dan, ko smo se po trudopolnem delu, srecali z našim naročnikom Bogomilom, nas je po običajnem pozdravu, najprej vprašal, kaj je v Slov. Glasom, da ga n' že več časa dobil. Pojasnili smo mu zadnje dogodke, kateri so prav v sreči zadele našo naselbino, kar je takoj razumel in dodal: "Želim Vam torej, da bi naprej lahko redno izhajali. Po pravici Vam povem, da mi je tako dolgas, ko nimam SLOVENSKEGA GLASA, katerega že od nekdaj rad čitam. Pojasnili smo mu, da je finančno stanje pri GLASU precej na nizki točki, na katerem je obljubil, da bo iskal novih naročnikov in oglaševalcev ter na vsak način sodeloval s SLOVENSKIM GLASOM, da ne bo naša beseda v tujini zamrla. Mi bi radi videli, da bi imel Bogomir mnogo posnemalcev.

BRISČEK! Pozdravljen! Kam pa tako hitro? Smo ga pobarali, ko je ves zasopljen hitel po Plaza Mayo. — Imam neka važna opravila, na katera sem ravno mislil, pa Vas nisem niti opazil. Oprostite! Kako je kaj?

— Dobro, hvala. Ali že veš, da je SLOVENSKI GLAS spet izšel? — Da, dobil sem ga ravno sinoči, a nisem imel dovolj časa, da bi celega prečital. Ali bo sedaj vendar enkrat začel redno izhajati? Ker mene vse naročniki v Villa Scaso in okolicu o tem vedno izprašujejo. Pravijo, da se jim je tako priljubil, da ne morejo biti brez njega. — Obljubili smo mu, da bomo napravili vse potrebno, da jih bomo zavoljili ter smo ga prosili, naj čim prej pobere naročnino, kar nam je tudi, kot prijatelj našega čtiva in star sodelavec pri listu obljubil ter spet ubral svojo pot, pot delovnega človeka, ki mu je pa tudi naš list vedno pri srcu. Takega treba posnetati!

V sled omejitve so trgovine zaprte že ob 18.30. uri. Določeno je tudi kako in kdaj morajo biti razsvetljene izložbe. Bančni urad urejujejo od 11.30 do 15. ure; urad na splošno so odprt od 8. do 18. ure.

Vlada je izdala ta odlok upoštevajoč, da družbe ne morejo zadostiti s sedanjimi generatorji in napeljavi veliko pomnoženi uporabi električnega toka.

POSLANSKA ZBORNICA

Na predlog raziskovalne komisije, ki ga je večina glasov odobrila peronistična stranka, ki tvori večino v poslanski zbornicu, je bil odstranjen iz te poslaneck radijalne stranke za pokrajino Santa Fé, A. Rodriguez Araya. Obdolžen je, da je na raznih javnih zborovanjih žalil sedanjo vlado.

Odstranjen poslaneck je takoj odpotoval v sosednjo republiko Uruguay.

BOMBA JE EKSPLODIRALA

Dne 15. t. m. je bila postavljena bomba na okno poslaništva sosedne republike Uruguay. Napravila je močno eksplozijo in tudi nekaj materialne škode na oknih.

Bombo so postavili neznanci, ki so takoj zbežali in neznani so nameni, ki so jih do tega dovedli.

Jugoslovenski izseljenci v ZDA neločljivo povezani z narodi FLRJ

V veliki dvorani Jugoslovansko-ameriškega doma v New Yorku je bil 14. maja slavnosten banket jugoslovenskih izseljencev na čast jugoslovenske delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN. Dvorana je bila okrašena z gesli "Dobrodošli delegati FLRJ pri OZN" in s sliko maršala Tita. Tačkoj potem, ko so zapeli državno himno, se je po dyoranu razlegel vzkljik "Živel Titu!".

Predsednik prireditvenega odbora je ob začetku izjavil: "Ta banket je več kot navaden banket. To je simbol neločljive slike in enotnosti naših izseljencev ter njihove velike ljubezni do stare domovine. Nocojšnja slovesnost je živ dokaz, da so izseljenici danes trdno in neomajno ob junaških narodih Jugoslavije in njihovem slavnem vodstvu z maršalom Titom na čelu." Delegacijo so nato pozdravili še znani voditelji newyorških izseljeniških organizacij.

V imenu delegatov se je za pozdrave

Prva večja prireditev v letošnjem letu v Novi Gorici je bila ob prilikah volitve v mestne in rajonske odbore OF v Solkanu. Dramska skupina je igrala Švagerjevo žaloigro "Domacija", nastopil je tamburaški zbor in pevec.

Inženirske enote Jugoslovanske armade bodo letos zgradile progo od Kobiljice do Zvornika ob Drini. Na progibodo morali zgraditi 4 predore, več uskokov, nasipov in mostov. Državno cesto pa bodo morali preložiti v dolžini 3 km.

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

zahvalil z govorom šef jugoslovenske delegacije Vladimir Popović, ki je med drugim rekel: "Prejši sniži na zasedanju generalne skupščine, da povzdignemo glas za trajen in krepak mir. Lahko rečem, da je jugoslovenska delegacija častno izpolnila to nalogu. Nam je bilo zelo veliko do tega, da bi se vse jugoslovensko izseljeništvo združilo v naporih za pomoč narodom Jugoslavije in da bi bilo enotno pri delu za utrditev sodelovanja med narodi v borbi za mir na svetu. Jugoslovanska vlada z maršalom Titom na čelu je branila koristi svojih narodov tudi tedaj, ko je bilo najtežje, ko je bilo treba to plačati z življenjem. Tudi danes nam ne bo žal življenja, če bi bilo treba braniti koristi in neodvisnost naše države."

S slavnosti so poslali maršalu Titu brzjavko, v kateri izražajo zaupanje in toplo pozdravljo vse jugoslovenske narode in obenem izražajo zaupanje v junaško vodstvo nove Jugoslavije.

Jugoslovanske antifašistične organizacije so poslale na Kongres pripadnikov miru od 24 izvoljenih delegatov samo 8, ker ostali niso mogli prisostvovati zasedanju kongresa, ker je ostalem francoska vlada odbrila vize. V imenu jugoslovenske delegacije je pozdravil kongres dr. Josip Vidmar, predsednik Ljudskeskupščine Ljudske Republike Slovenije. V odboru svetovnega kongresa pripadnikov mira zastopata Jugoslavijo Josip Vidmar in Čedomir Minderovič, tajnik Udrženja jugoslovenskih književnikov.

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2298
Buenos Aires

Primorske vesti

Zmaga reakcije v Trstu

V nedeljo 12. 7. so se vršile upravne volitve v Trstu, ki so prinesle naslednje rezultate: de Gasperijeva demokristjanska stranka je dobila 85.027 glasov in komunistična stranka (komunisti) 35.458 glasov; to pomeni, da so Tržačani 64,5% volili za Italijo. Slovensko-italijanska ljudska fronta, ki se bori, da bi Trst ne pripadel Italiji, je zadobila prav majhno št. 6 glasov.

Kako je ves antifašistični tisk predvideval, je zmaga v Trstu črna reakcija. S kakšnimi nameni so se vršile upravne volitve in kako se je vršila predvolilna kampanja, je "Primorski dnevnik" že pred mesecem pisal slednje:

Če bi vojaški upravi resnično šlo za demokratizacijo našega javnega življenja, bi v skladu z duhom mirovne pogodbe razpisale politične volitve, iz katerih bi izšla politična oblast, ki bi razpisala upravne volitve na osnovi zakona sprejetega od izvoljene politične oblasti. Teh volitv vojaška uprava ne razpiše pod formalno pretvizo, da še niso imenovali guvernerja. Upravne volitve, brez poprejnih političnih volitv, pa puščajo nedotaknjeno politično oblast, in s tem ostane tudi vprašanje demokratizacije našega javnega življenja v bistvu tam, kjer je bilo pred upravnimi volitvami.

Nadalje tudi piše: Političnih volitev vojaška uprava ne dopušča, ker smatra, da prebivalstvo anglo-ameriške cone Tržaške ozemlja nima pravice odločati o političnih vprašanjih (spoštovanje mirovne pogodbe; enostranska povezanost TO z Italijo; vključevanje v Marshallov plan in v atlantski pakt; narodna enakopravnost; dvojezičnost itd.), ker je o teh vprašanjih še odločila, odnosno si pridržuje pravico odločanja izključno vojaška uprava sama odnosno jo dopušča tistim krogom, ki jim ona prepušča posredno politično oblast, ker se njihovo stališče v bistvu krije s političnimi smernicami anglo-ameriške vojaške uprave.

Od upravnih volitev pričakuje torej vojaška uprava jutrišnjo in odobritev svoje politike, in zato si je razpis upravni volitev izbrala zanjo najugodnejši trenutek, niumreč, ko je zaradi zloglasne resolucije nastopila trenutna; a težka politična kriza v tržaškem demokratiskem gibanju. Ta ugodni trenutek skuša vojaška uprava še izboljšati z uprizarjanjem proti fašističnim borcem iz narodno-osvobodilne borbe, z neštevilnimi primeri zapostavljanja demokratičnih organizacij, z novo izdajo tristranskega predloga o vrnitvi Trsta Italiji itd.

Posreden dokaž, da pri upravnih volitvah gre dejansko za politične volitve in da se iz teh volitv skuša kakoviti politični kapital, imamo tudi v dejstvu, da gre do na volitve vse italijanske reakcione stranke z izrazito političnim programom. Še več. Njihov program ni le počitčen, ampak celo rasistično šovističen: v njihovih programih sploh ni prostora za Slovence.

Zgoraj omenjeno je dovolj jasen dokaz, kakšni načrti so se skrivali za upravnih volitvami. Dejstva nam to danes potrjujejo. Anglo-ameriška in italijanska reakcija je mobilizirala vse svoje sile, da si z nedeljskimi volitvami zadobi zmago v svojo korist. V podprtju njihovih namenov nam tudi priča dejstvo, da je sam de Gasperi došpel v Trst in govoril na javnem zborovanju na trgu Unità.

Pišla poročila o volitvah potrdijo, da so gonili na volišča celo nune, bolnike in prav gotovo so tudi mrtvi volili. O rešnjenem poteku volitev bomo še poročali.

Italijansko-slovenske demokratične mase so torej na volitvah doživele nov momentalni poraz, ampak ostala je v njih le trdna vera do končne zmage. Pripravljajo s podvojenimi močmi na nove boje in mi jugoslovenski izseljenici v Argentini jim zagotavljamo, da bomo podprli njihove težnje in borbo za demokratično rešitev tržaškega vprašanja.

se čudili. Kaj je danes našemu gospodu, da so tako zabavni? Še nikoli ga niso videli takega. Cedermac je bil sedel na klopico, šegave besede so mu venomer žuborele.

"Zobati grozdje ni prepovedano", je govoril. "Grozde lahko zobljemo v vseh jezikih hkrati — po slovensko, po laško in po latinsko... Še vsak enega? Bi? Jih bo pa za škorce manj ostalo".

Spogledovali so se in se nasuhihali, le počasi so se jim razvezali jeziki. Pospavili so drugi grozd, si brisali roke ob obletko in se prestopali z noge na nogo; tedaj jih je poklical k sebi.

"Sem stopite! Ne smete pozabiti, da ste prišli k nauku."

Zgrnili so se okoli njega.

"Nismo v cerkvi, zato lahko govorim z vami, kakor hočem. Tudi po latovsko. Ali veste, kakšen jezik je to? Ne? Povem vam drugič. Ali pa veste v kakšnem jeziku je včil Ježus Kristus? Vsak narod v domačem jeziku, da so ga raznemeli. Arimejce ne arimejško. Če bi jih bil učil v jeziku, ki ga niso paznali, bi se njegov nauk ne bil ohranil. Zato sem vas tudi jaz učil v jeziku, ki ga razumem, ne pa v turškem. Poslušajte, ne smeje se! To ni za smeh... Kaj ste pravkar zabolali? Grozde, ki je zraslo v vinogradu. Tudi Ježus je v svojih prilikah večkrat govoril o vinogradu. Ali naj vam povem prilika o ludobnih vinogradnikih?"

Utihnil je in jim gledal v oči. Obrazi so jim bili zresnjeni, pričakovali so z odprtimi ustmi. Ob pogledu na nedolžni izraz njihovih oči se mu je nenadoma čudno storilo. Čemu bi jim razlagal priliko o ludobnih vinogradnikih? Na javni trg bi moral stopiti: "Vzeto vam bo božje kraljestvo in dano ljudstvo, ki bo dajalo njegove sadove..." Kaj bi se potem z njim zgodilo? Predočeval si je različne možnosti in se tiho nasuhal predse.

"Teza vam ne bom pripovedoval", se je zdramil iz misli. "Kdaj drugič... Kaj vam danes pripovednjam?"

Mozgo so se spogledovali, glavice so jim lezle med ramena.

"Zgodbo", se je plaho oglasila deklica s pegastim obrazom.

Kadar je bil dobre volje, jim je pričeval zgodbe iz svetega pisma. Včasih jim je povedal tudi kako legendi, ki jo je presadil na domača tla. Postala je trikrat živa, privlačna, šla je od ust do ust po vsej vasi in se udomčila.

"Katero naj vam povem?"

"Tisto o Landarski jami".

Legenda o Mariji, ki je bežala pred Herodejem, dobiti ljudje pa so jo pred preganjalci skrili v Landarsko jamo: v zahvalo jim je dala kostanj, ki še dandanes pokriva ondotno pobočje... Cedermac ni bil pri volji, da bi jim posavljjal to legendu. Misel mu je ven-

FRANC BEVK:

"Kaplan Martín Čedermac"

(Nadaljevanje)

Čedermac je segal po grozdih, jih odščipaval in delil:

"Tebi enega, meni enega, tebi enega, a meni zopet enega, da bo po pravici, je govoril glavar razbojnnikov, ki je med tovarišem delil cekine," se je šalil. "Náte, zobajte!" je bil ves vesel in potešen v želji, da jim naredi veselje. "Pa jaz nisem razbojniček. Vsakemu enega, a nazadnje tudi meni enega," je reklo in zobil jagode. "Saj sem ga zaslužil, ne? Kaj pravite? Ne bodite tako molčeči, saj ne krademo! Moje je, Bag ga je dal. Če naredimo vino, se bo mož opil; nič pametnega ne bo iz njega. Je že bolje, da grozdje pozobljemo, nekaj vi drugo jaz, a ostanek ptice, ki ne sejejo in ne žanjejo."

Otroci so spošljivo jemali grozdje in se čudili. Kaj je danes našemu gospodu, da so tako zabavni? Še nikoli ga niso videli takega. Čedermac je sedel na klopico, šegave besede so mu venomer žuborele.

Odsli so v vrt za kaplanijo. Skozi lesena vrata je spustil drugoga za drugim kot ovce. Ustavili so se na go-

renji terasi, ki je bila najbolj izpostavljena soncu od ponadnje do zime, od jutra do noči. Ob zidu je rastla trta, ki se je krčevito oklepala latnikov. Tod še ni bil obral grozdja, ki je še zmeraj gorelo med orumenjem listjem. Jagode so bile polne, svetlordeče, sladke.

Čedermac je segal po grozdih, jih odščipaval in delil:

"Tebi enega, meni enega, tebi enega, a meni zopet enega, da bo po pravici, je govoril glavar razbojnnikov, ki je med tovarišem delil cekine", se je šalil. "Náte, zobajte!" je bil ves vesel in potešen v želji, da jim naredi veselje. "Pa jaz nisem razbojniček. Vsakemu enega, a nazadnje tudi meni enega", je reklo in zobil jagode. "Saj sem ga zaslužil, ne? Kaj pravite? Ne bodite tako molčeči, saj ne krademo! Moje je, Bog ga je dal. Če naredimo vino, se bo mož opil; nič pametnega ne bo iz njega. Je že bolje, da grozdje pozobljemo. Nekaj vi drugo jaz, a ostanek ptice, ki ne sejejo in ne žanjejo..."

Otroci so spošljivo jemali grozdje in

Veličastno zborovanje ob 8 obletnici O. F. na Opčinah pri Trstu

Osmo obletnica ustanovitve Osvobodilne fronte je priklicala na Općine vse tiste, ki so najbesnej povezani z osvobodilno borbo slovenskega naroda. Južnaška in zmagovalna pot OF je doživel na Općinah svojo potrditev.

10.000 ljudi se je udeležilo proslave in ta množica je obsodila Vidalijev razbijaštvo in manifestirala za enotnost demokratičnega gibanja, za mir in za dosledno borbo proti imperializmu in domaći reakciji.

Vidalijevi razbijači so se podvzeli, da bi to proslavo preprečili. Sirili so "vesti", da govorniki, med katerimi je bil tudi tov. toka, ne bodo mogli govoriti, da jim bodo razbili glave, da bodo padale bombe itd. Kljub vsem grožnjam se je pa ljudstvo množično odzvalo in se udeležilo proslave resnične OF.

Med govorniki je nastopil nam poznani tov. Štuka, politkomisar komande mesta Trsta. Rekel je:

NAJ ZAZVENI PO VSEM OZEMLJU: SMRT FAŠIZMU! — Smrt fašizmu! je odmevalo po vsej širni dolini.

Zbrali smo se, da proslavimo 8. obletnico OF, hkrati pa, da proslavimo tudi obletnico vstaje italijanskega ljudstva, ki je v Italiji zlomilo naci-fašizem. Nismo pričakovali, da se bo letošnja obletnica OF praznovala v razmerah, ki vidijo razbito demokratično gibanje, ki se je borilo za zmago pod zastavo Stalina in Tita.

Danes je našim borecem in aktivistom OF težko pri sreči. Vse kar smo imeli, smo dali, da dosežemo našo osvoboditev. Danes nas klevetajo. Vprašujemo se, ali je potrebno prikazovati nas v takih luči? Ne, ni potrebno!

Toda kakor takrat in pozneje v osvobodilni borbi, smo imamo vedno v prvih vrstah v borbi proti imperializmu, in če je potrebno, bomo zopet žrtvovali vse, da bo človeštvo svobodno.

OF nam je preko imperialističnih meja prinesla geslo o v bodi in nas vodila, da smo znali ločiti demokratične Italijane od italijanskih fašistov.

Težko nam je, da danes ni več ljudi z nami; takih ljudi, ki so pripravljeni v borbi napeti vse svoje sile proti fašizmu, da izženemo imperijalisti s te-

zemlje, ki smo jo osvobodili z našo krvjo.

Tov. Štuka je nato omenil, kako gradi jugoslovansko ljudstvo socialisten in nadaljeval: Onim, ki špekulirajo z resolucijo Informbiroja in trdijo, da smo proti Sovjetski zvezi, ki je vodila borbo proti fašizmu, odgovarjamo, da smo se borili proti fašizmu pod častno zastavo Lenina in Stalina in boriли se bomo še naprej pod isto zastavo.

Ljudem iz Vidalijeve skupine smo ponudili roko, da bi šli skupno v borbo proti imperializmu, ker je to naš glavni cilj. Zato ni naša krvida, da se danes po naših vaseh pasejo reakcionarne stranke in da se po Trstu spréhaja fašistična gospoda. Toda klub njihovemu pljuvanju na nas in kljub obrekovanju, da smo nacionalisti, bomo še vedno vztrajno delali za bratstvo med Slovenci in Italijani. Tako bomo lažje rešili naše narodnostno vprašanje ter strli imperializem, kakor smo strli fašizem. Ponudili smo jim roko kot borce, toda oni delajo danes sporazumno s Cosulichevimi hlapci in z drugimi; z nimi pa, ki smo skupno prelivali kriča nočejo, ker odklanjam laži in klevete.

Predlagali smo enotnost za 1. maj in za volitve, a oni so jo odklonili. Šli bomo v akcijo mimo njih z istim ciljem, če je njihov namen res borba proti imperializmu, kakor trdijo. Toda po vseh njihovih dejanjih upravičeno dvomimo v iskrenost njihovih besed.

Imperialisti nam ne bodo rezali kruha, nekega dne bomo obračunali tudi z raznimi njihovimi hlapci. Sedaj je na naših obrazih zaskrbljenost, ker se zaradi naše razceplosti v Trstu širi fašizem. Zato se prašamo, ali ni danes Vidalijeva skupina agentura imperializma? Vprašamo jih, naj povedo, ali jim je sploh do OF, ali pa je treba po novem Vidalijevem receptu zbrisati tradicije ter se poniriti z imperializmom in reakcijo. Oporekamo jim to pravico. Naša borba je v liniji pod Stalinovo zastavo.

Tov. Štuka je končal svoj govor z vzhiki OF, Titu in Stalnu ter brat-

poseben kos zemlje in jezik, da se morejo sporazumeti med seboj, izražati želost in veselje, hvaliti Boga za njegovo dobroto. Čutil je, kako se razvremena vedno bolj, kako mu drhti glas in se mu stiska grlo. Prenhal je za trenutek, se nasmechl otrokom, ki so ga poslušali napeto, skoraj brez sape, in zopet nadaljeval. Tudi Slovencem je dal Bog kos siromašne zemlje, ki jo je obdaril s posebno lepoto. Dal jim je tudi jezik, da v njem govorijo, molijo in pojijo, in je takok len, da se še angalej radujejo, kadar ga slišijo... Ne bi bil tako povzdigoval svojega jezika, toda obšel ga je bil spomin na mladost, na grenki občutek manjvrednosti. Ali niso tudi ti otroci z istimi občutki vsak dan prihajali iz šole? Ali niso bili vsi zvezani in preplašeni od zadnjih dogodkov? Sprva so bili začuden, besede so bile nenavadne, kakor so bili gospodata dan nenavadni, še nikoli niso slišali takih besed. Saj jih niso dobro razumeši, vendar so se jih nočasi ovrijemale sre in duš, jih dvigale kot na perutih. In ko so zagledali v kaplanovih očeh solze, so se vsi hkrati zresnili. Ali so dojeli resnost in velikost trenutka?

"Prav". Čedermaeu je skoraj vzel glas, premagovala ga je ganjenost. "Poslušajte! Kdo je ustvaril zemljo?" "Bog", se jih je oglasilo več hkrati. In potem ni več vpraševal. Rahlo sključen jim je govoril in jih gledal v oči, kakor da meri učinek svojih besed. Govoril jim je o Bogu, ki je ustvaril zemljo in pisano množico narodov. In ko je bilo vse nared, je nogljal na rade pred svoj prestol in dal vsakemu

stvu in enotnosti demokratičnega ljudstva tržaškega ozemlja.

V imenu demokratičnih Italijanov je pozdravil ljudstvo in govoril tov. Laurenti. Tudi on je poudaril važnost enotnosti in govoril o skupni borbi Slovencev in Italijanov proti fašizmu.

Po štiriletinem trpljenju je za posledicami zavratne bolezni, na kateri je zbolel še v partizanih, umrl Milan Starš Kontovela, študent tehnik, rezervni kapetan JA. Pokopali so ga v skupno grobničo borev za svobodo na Kontovelu.

V znak solidarnosti z italijanskimi delaveci kemične industrije so dva dni stavkali tudi tržaški delaveci.

Vsi tržaški časopisi so na široko pisali o ljubezenski tragediji plesalke Marije Mosca iz nočnega lokala "Trocedero", ki jo je zadnje dni aprila ustrelil narednik ameriške vojaške policije L. Cappellari in nato ustrelil še samega sebe. Vzrok tragedije je bila Cappellarijeva ljubosumnost. Marija Mosca je podlegla ranam, narednika pa so ohranili pri življaju, toda ostal bo slep.

Po dolgi suši se je vendarle pričakalo dežja. Žal pa je deževalo samo en

dan, kar je vsekakor premal. Dež je le nekoliko oživel polje.

Policija je preprečila zborovanje OF v Bazovici, za katere ni hotela dati dovoljenja.

Fašistični zakoni. Tržaška mestna občina prepoveduje na podlagi fašističnih zakonov tržaškim Slovencem, da bi na grobove svojcev postavljali spomenike s slovenskimi napisimi. Odbor Slovensko-hrvatske prosvetne zveze se je obrnil s protestnim pismom, v katerem zahteva za slovensko prebivalstvo enakopravnost z italijanskim prebivalstvom, ki mu pripada na temelju osnovnih človečanskih pravie in demokratičnih načel v smislu določb mirovne pogodbe.

Ravnateljstvo tovarne OMMSA je sporočilo tovarniškemu odboru, da se bo podjetje likvidiralo, ker mu primanjkuje denarja in naročil. S to likvidacijo se bo še povečalo število brezposelnih na TO. Takšne so torej debote Marshallovega plana!

Štirinadstropni hotel, ki bo imel 62 stanovanj s pritiklinami se gradi v Parkovljah. Zgradba bo stala 205 milijonov lir in bo namenjene za stanovanja ameriških in britanskih družin in bo eventualno na razpolago lokalnemu tujskemu prometu.

FABRICA DE MOSAICOS ALBERTO GREGORIC

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5385

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugia

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Reinaldo Wasserman MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVI

"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5651 - U. T. 64-1509

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

mer poplesavala le okrog ene točke kar kar veča okrog brlevke.

"Počakajte!" In se je zagledal v platnice drobne knjižice, ki jo je držal na kolenu. Kazalo je, da ga navdiš neka misel, za katero se ne more tako odločiti. "Kaj smo mi?" je slednji spregovoril z rahlim drhtenjem v glasu. "Mi, ki prebivamo v teh krajih, po vsej dolini do Čedad!"

"Slovenci."

Oglasili so se bili trije hkrati. Čedermaeu se je začudil. Ako bi jih bil vprašal kdaj koli poprej, bi ne bil dobil tako hitrega in naglega odgovora. Beseda, ki je niso prej nikoli tako pogosto imenovali v vseh hišah.

"Po čem spoznamo, da smo Slovenci?"

Otroci so se spogledali; nekemu dečku se je nenadoma pohlisknilo v očeh.

"Ker govorimo po naše", je povedal "Slovenski", je popravil.

"Prav". Čedermaeu je skoraj vzel glas, premagovala ga je ganjenost.

"Poslušajte! Kdo je ustvaril zemljo?"

"Bog", se jih je oglasilo več hkrati.

In potem ni več vpraševal. Rahlo sključen jim je govoril in jih gledal v oči, kakor da meri učinek svojih besed. Govoril jim je o Bogu, ki je ustvaril zemljo in pisano množico narodov. In ko je bilo vse nared, je nogljal na rade pred svoj prestol in dal vsakemu

vsak dan molite, da bi ju nikoli ne izgubili... Ali boste?"

Foslednje besede so bile od ganjenosti tako tihe, da so jih otroci komaj slišali. Molčali so. Ko so zagledali solzo, ki je bila zdrknila po kaplanovem licu, so se v zadregi spogledali. Neka blediščna deklica je stežka zadrževala jok, gledala je v tla.

Čedermaeu se je zavedel. Dvignil je glavo in se ozrl preko obronkov. Mehkoba, ki ga je obhajala, ga je skoraj jezila. Čemu kaže solze? To je od izčrpnosti, je pomislil. Vsako razburjenje ga vrže iz ravnotežja... Zopet je pogledal otroke in se nasmehnil.

"Dosti!" je reklo. "Nauka ne bo, dokler ga ne oznamim... Zdaj pa pojrite domov!"

Še dolgo je gledal za njimi, ki so neavdno tiho odhajali v vas. Bil je zadovoljen, vendar mu je žgoča kapljica skrbi kanila v dušo. Zagledal se je v oblak, ki je podoben angelskemu obrazu visel nad obzorjem. Otroci ne bodo molčali, je pomislil. Besede bodo še spremenjene prišle iz njihovih ust... Zdrznil se je in si potegnil z roko preko čela, kakor da hoče izbrisati neugodje. Nikoli ne bo delal drugač, kakor mu narekuje sreča. Oblak nad obzorjem

se je medtem spremenil. Dobil je grožčo podobo.

CETRTO POGLAVJE

Bil je mrk, vetroven dan, ko se je Čedermaeu razdražen vračal iz Lip.

Zjutraj je bilo še jasno, a se je pred poldnem nenadoma začelo oblačiti. Na jugu se je še kazalo za pas jasnine, od severa pa je mrzlo pihalo, gnalo od Krna kope oblakov, ki so se ustavliali na vrhuncih, se trgali, nemirni begali in se prostriči čez nebo. Kdaj pa kdaj se je grozeče pomračilo, četudi je bilo še daleč do noči, potem pa se je zopet prisvetilo, kakor da sili sonce skozi svinjo. Listje še ni bilo odletelo, za zimo je bilo še zgodaj, vendar je Čedermaeu zdaj pa zdaj dvignil obraz, kakor da voha snežinke. Vlažen, hladen veter mu je pihal skozi tenko suknjo, da ga je rablo stresalo v suhu telo.

Vreme, ki je branilo iz hiše; vendar ni zdržal doma. Skubino ni bilo k njemu; besede, ki jih je pripravil zanj, so ga preveč pekle, da bi mogel še dječati. Morda se nihče ne upa povedati Skubinu svoje sodbe, to ga dela objestnega in ga zazibava v samovšečnost. A on mu naravnost pove, kaj misli o njem, nato se bodo njune poti za vedno ločile.

(Nadaljevanje)

Andrej Skrbec:

Kmetsko zadružništvo v Jugoslaviji

V letošnjem proračunu zvezne jugoslovanske vlade, kakor tudi v proračunih posameznih republik, stote velike vsote namenjene za napredok poljedelstva in za razvoj zadružnega gospodarstva, s čemer se misli zagotoviti preskrba prebivalstva v mestih in industrijskih centrih. Pripomniti treba, da je industrijska proizvodnja v letu 1948. prekoračila predvojno produkcijo za 61 odstotkov, dočim je kmetska proizvodnja v istem letu prekoračila samo za 3 odstotke, kar pomeni, da je kmetska proizvodnja veliko zaostala.

Zato so določene velike vsote v proračunu za državni sektor zadružništva, ker ta mora postati vzgledni model vsemu ostalemu zadružništvu. S tem se zasleduje tri osnovne naloge: 1. razširiti kapaciteto že obstoječih državnih posestev in velikih planinskih pašnikov; povečati nove plodne površine ter rediti veče število goveje živine. 2. osušiti velika močvirja, katera bodo dala veliko količino žita in ostalih vrtnin (lonjsko polje v Hrvatski, ko bo osušeno, bo dajalo okrog 50 % več žita, kakor ga pridela sedaj cela Hrvatska). In 3. napeljati vodo tja, kjer primanjkuje za zaliwanje (Izgradnja kanalov Donava-Tisa, Sisak—Zagreb—Podsused itd.). Vsa navedena dela so že začeli, a sedaj jim bodo z omenjeno pomočjo državnih sredstev, samo pospešili njih izvedbo.

Na ta način pridobljeno zemljo, katera bo dajala novih pridelkov, bodo izročili v obdelovanje zadrugam, katere morajo postati vodstvo in edini rešitelj na vasi, katera se bo na ta način dvignila iz zaostalosti v vseh pogledih. Naše kmetijstvo je namreč, z ozirom na današnje čase, tako primitivno in ne more radi tega dajati želenih uspehov. Dočim se je industrija razvijala v prvih letih po osvobojenju, z duhom časa, je poljedelstvo ostalo zadaj, ker ni imelo potrebnih strojev od industrijalizacije kmetijstva. Da bi ne prišlo do nepotrebnih nesorazmerij med industrijskim in poljedeljskim delavstvom, je torej potrebno, da se nesorazmerje odpravi prej nego pride v poštev. In to se bo odseglo s povečanjem kmečke proizvodnje, katera se bo doseglia le z izboljšanjem obdelovanja, za kar so potrebni stroji, kateri naj v skupnem obdelovanju pripomorejo za večjo produktivnost posameznikov in za-

HERRERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

DOCTOR HINKO HALPERN

Specijalist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C
T. A. 32-0285 in 0829

Dr. Francisco José Cespa DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5096
T. A. 50-5782

RESTAVRACIJA IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

Pripravljeni prostori za krogle
JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVÍN "TRST" STANKO MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

RESTAURANT

MIRO MERKUZA
LORIA 472

MEHANIČNA DELAVNICA JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

ZELEZO-BETONSKO PODJETJE RUDOLF KOMEL

ZA NACRTE IN PRERACUNE

Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

FIDEOS FRESCOS de NATALIO DOMINI

Bazureo 3425 U. T. 50-8913

MECANICA y ELECTROTECNICA E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Poziv na vpisovanje državljanov

F. L. R. Jugoslavije

Z ozirom na člen 11 Pravilnika za izvršitev zakona o državljanstvu FLRJ od 25. januarja 1946, obveščajo se vsi državljanji FLRJ, da se obrnejo na Poslanstvo FLRJ v Buenos Airesu, ulica Charcas 1705 z zahtevo, da bodo vpisani v državljanški knjigi FLRJ v inozemstvu.

Potrebno je, da vsi državljanji izpolnijo v triplikatu formular prijave, katerega dobijo na Poslanstvu FLRJ v Buenos Airesu.

Prijava se mora spisati na pisalnem stroju ali z dobro čitljivo pisanovo v našem jeziku. S prijavo je potrebno dokazati, da so navedeni podatki resnični in točni. To je lahko potni list, krstni list, poročni list, domovnica ali podobno.

Prijave so proste vsakih pristojbin.

**OMENJENO PRIJAVLJANJE DRŽAVLJANSTVA JE OBVEZNO
ZA VSE JUGOSLOVANSKE IZSELJENCE.**

POSLANSTVO FLRJ V BUENOS AIRESU

Noročnik!

Naročnica!

Z izdajanjem SLOVENSKEGA GLASA so povezani veliki stroški in je odvisno največ od Vas samih, da bo mogel list v bodoče redno izhajati.

Zato vladno naprošamo vse one, ki do danes niso poravnali svoje naročnine, da to čim prej store, kajti v nasprotnem primeru jim bomo primorani ustaviti dostavo lista.

Najprimernejše poravnate naročnino z "bono postal", ki ga kupite pri vsakem poštnem uradu, in ga v zlepki pošljete na naslov: SLOVENSKI GLAS, Casilla de Correo No. 8, Sucursal 17, Buenos Aires.

UPRAVA.

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos.

Extracciones de partidas para
jubilaciones.

San Lorenzo 937, Rosario (Sta. Fé)

RESTAURACION "PRI ŠKODNIKU"

Kroglešče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

JEKŠE EKTOR

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belcastegui 4466

U. T. 67-3621

RADIO

Izdelovanje novih aparatorov ter
vsakevrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. štev. 54-4650

MIZARSKA DELAVNICA

"LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča

dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS

CORDOBA

ZELEZOBETONSKO PODJETJE

FRANC URŠIĆ

Mercedes 1764 T. A. 69-1567

Buenos Aires

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Doek Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

PIVARNA — Kroglešče in Keglišče

PODGORNIK FRANC

Warres 2113 La Paternal

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

T. E. 757 - Santos Lugares - 271

SLOVENSKA BABICA

Filomena Benes de Bilek

LIMA 1217. U. T. 28-3389. Buenos Aires

Stavbinska Kovača

G. STAVER & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martin 2902 U. T. 59-0838

Prevozno Podjetje "GORICA"

Lojk Franc

Villarroel 1476 U. T. 54-5172

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR

Puestos 21, 24, 25. Avda. Feo. Beiró 5276

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSORCIO DE LA VOZ ESLOVENA

O bolečinah v grlu

Jokajoč in z vročo glavo pride otrok k materi in toži o bolečinah v grlu. In kaj napravi mati? Položi otroka v posteljo, mu da piti vročega čaja in napravi tako, kakor je v takih primerih navada: vzame volneno ruto in mu jo ovije okoli vrata. Je mati postopala pravilno?

Da, pri začetnih bolečinah bolezni, ki se naselijo na žrelni sluznici in na mandeljnih. Dobro bi bilo le, da bi nadomestila volneni ovoj z vlažno oblogo; veliko ruto namočimo v mlačni vodi, ožmemmo in položimo okrog vrata, nato še kos flanele ali volneno ruto in obkladek je gotov. Skoraj smo pozabili na prljubljeno grgranje. Seveda ni vedno priporočljivo; potrebno pa je tedaj, kadar povzroča bolečine v grlu posušena sluznica. Za grgranje je dober kamiljeni čaj, kateremu dodamo čajno žlico navadnega glicerina, ne smemo pa grgrati, kadar imamo gnojno angino, kajti vsak vnet organ potrebuje miru.

Bolečine v grlu niso same po sebi nobena bolezen, temveč le znak različnih bolezni. Zato naj mati vedno pokliče zdravnika, kadar so pri otroku bolečine v grlu združene z vročino, kajti možno je, da ima otrok angino ali vnetje mandeljnov,

kar je že pri marsikaterem mlademu človeku povzročilo vnetje ledvic, sklepni revmatizem, srčno napako itd.

Tudi angina ni sama po sebi bolezen; lahko jo povzroča povzročitelji raznih gnojnih vnetij, je pa lahko tudi delni pojav škrlatinke ali celo difterije. Zato vsaka mati najbolje napravi, da pokliče zdravnika, čim bo otrok imel vročino in bolečine v grlu.

KAKO OHRANIMO VITAMINE

Vsaka gospodinja ve, da ne sme nekaterih stvari preveč porabiti, posebno če ni pri hiši dovolj sredstev; tako bo n. pr. večno maščobo zopet zlla v lonec v shrambi. Tudi bo pazila, da se ne bodo jedi pokvarile. Manj vidna je izguba rudninskih soli in vitaminov v hrani, zato se često zgodi, da se po neprevidnosti ali z nepravilnim pripravljanjem jedi izgubi mnogo redilnih snovi.

Da ohranimo v hrani rudniške soli, moramo krompir in ostale gomolje skrbno lupiti, oziroma še bolje je, da jih kuhamo kar z olupki, kajti redilne snovi so v zgornjih plasteh pod kožo ali v olupku in jih seveda uničujemo, če grobo lupimo. Nikar ne puščajmo krompirja in zelenjave v vodi, temveč namakajmo jih, tik pred njih pripravo; dušimo jih v prav malo vode in vode, v kateri se je kuhalo zelenjava ali sadje ne zametujmo.

Še bolj pa moramo paziti, da ohranimo vitamine. Od različnih do danes znanih vitaminov so A, B in C vitaministi, ki

primanjkujejo v hrani in na katere moramo predvsem paziti, ko hranivo pripravljamo.

Vitamin A nahajamo v mlečni tolšči, v rumenjaku, v jetrih, v ribjem olju, v korenju, paradižniku, in črnih jagodah. Ta vitamin se na zraku razkraja, prenaša pa dobro vročino.

Vitamin B je v otrobih, v črni moki, v kalčkih žitaric, v kvasu, zelenjavi in tudi v sadju. Pomanjkanje teh vitaminov povzroča živčna vnetja, srčno slabost in bolezen beriberi. Ta vitamin je zelo občutljiv za vročino.

Vitamin C je v zelenih delih rastline, v limonah, pomarančah, malinah, šipku, jagodah, korenju, krompirju, zelenjavi. Da ohranimo vitamin C v jedeh, se moramo ravnati po naslednjih navodilih: zavarujemo jedi pred svetlobo; maslo shranjujemo v papirju, ki ne prepušča svetlobe in v zaprti omari. Krompirja in zelenjave ter sadja ne kuhamo predolgo in tudi ne preveč, pač pa le tolčko, kolikor ga potrebujemo za en obed. Prav tako se izgubljam vitamin v postanih jedeh. Ne puščajmo kuhanje jedi v medenih in železnih posodah ter lupimo in režimo krompir, zelenjavo ter sadje z noži, ki ne zarjave. Tudi

ne uporabljajmo za razne jedi kuhinjske orodja iz železa in ne devajmo v njavo, ki se kuha jedilne sode. Čim je sveža je zelenjava, sadje in krompir, te več vitaminov A in C vsebujejo.

NASVETI

Da odstraniš madeže iz žameta, stuje, da ga poškropiš z narobne strani da ga potegneš z likalnikom večkrat pravo stranjo tako, da se dlačič niti dotikaš.

Madeže, ki so jih napravile muhe slikah odstraniš, če jih drgneš z mehkim krpo, ki jo namočiš v raztopini alkohola.

Predmete iz porcelana in žgane opereš z milnico, ki jo dobniš, če raztopi gramov mila v pol liter mlačne vode.

Predmeti iz lakastega usnja bodo novi, če jih od časa do časa natremo sočno čebulo, čez kake četrt ure pa osem z mehko suho krpo, da se svetijo.

Cvetiča, ki je ob slabem vremenu polzev in zemlje, denemo za uro z gavnadom v močno slano vodo in vsa zanija bo splavala na vrh.

TISKARNA Rudolf Živec

SARMIENTO 40
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

Juan Sopic e filio

HORMIGON ARMADO
Coronel Dominguez 244
T. A. 652 - 0244
VILLA MADERO

HERRERIA DE OBRAS BRATA RIJavec

Izdaje vsa v stroku spadajoča del Segurota 1608-14 U. T. 67-6
Buenos Aires

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode,
Dedčine in vse sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
(Nasproti Obeliska) Escritorio 823
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postajo Tigre FCCA. do Recrea in nazaj:
LASTNIKA
B R A T A R O V T A R
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carapachay

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martin

T. A. 50 - 3036

Krojačnica Stanislav Maurić

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

RUDOLF KLARIĆ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 563

BUENO S AIRE

Talleres Gráficos "CÓRDOBA" — Gutenberg 3360 — 18.VI. 1946

Bar 'Munich'

Peter Rojc

Especialidad en Repostería

Té-Copetines

a una cuadra del barrio

VILLA DEL LAGO - CORDOBA

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revijs, slavišč ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Beiró 5709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO BEIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

Ferdinand Cotič

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383